



## **Rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö**

---

Kaupunginkanslia  
PL 1  
00099 Helsingin kaupunki

### **Lausunto kaupunginkanslialle oikeusasiamiehen 25.1.2019 lähettämään selvityspyyntöön**

HEL 2019-001267 T 03 01 02

Eduskunnan esittelijäneuvos Mikko Sarja on 25.1.2019 pyytänyt Helsingin kaupungilta selvitystä ja lausuntoa eduskunnan oikeusasiamiehelle tehtyihin kanteluihin liittyen. Kantelut koskevat Lauttasaaren alasteen Myllykallio-nimistä koulutaloa osoitteessa Myllykalliontie 3 ja sen sisäilma-asioiden hoitoa.

Kanteluja koskevia asioita hoitavat useat eri tahot kaupungin organisaatiossa, ja lisäksi vuonna 2017 tehdyn Helsingin kaupungin organisaatiouudistuksen myötä toiminnot ovat jakaantuneet uudella tavalla.

Tähän lausuntoon on koottu seuraavien Helsingin kaupungin edustajien vastaukset oikeusasiamiehen selvityspyyntöön:

- kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus
- kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden ympäristöpalveluiden ympäristöterveysyksikön terveydensuojelu
- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- Työterveys Helsinki

Vastaamme esitettyihin kysymyksiin kiinteistön omistajana, terveydensuojeluviranomaisena, työnantajana, opetuksen järjestäjänä sekä työsuojelun ja työterveyden edustajina.

#### Kysymys 1.

Miten Helsingin kaupunki on varmistanut edellä todetun koulurakennuksen terveellisyyden ja turvallisuuden?

#### Vastaus



7.3.2019

## **Rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö**

---

Helsingin kaupunki on suunnitelmallisesti hoitanut koulurakennuksen ylläpidon ja kiinteistönhuollon toimet ja siten varmistanut sekä kiinteistön kunnan säilymisen että tilojen terveellisyyden ja turvallisuuden. Kun koululta on tullut viestiä siitä, että on aihetta epäillä sisäilman laatua, on asiaan reagoitu.

Koulussa on tehty useita tutkimuksia ja korjauksia sisäilman laadun parantamiseksi. Rakennuksesta ei ole löytynyt tutkimuksissa laajoja mikrobivaurioita. Tutkimusten mukaan sisäilman laatuun ovat voineet vaikuttaa yksittäisistä tiloista löytyneet ikkunakarmieristeiden ja lattioiden eristemateriaalien paikalliset mikrobivauriot yhdistettynä heikkoon ilmanvaihtoon. Kyseiset vauriot on korjattu.

Sisäilman laatua on parannettu monilla tavoin muun muassa uusimalla ikkunoita, tiivistämällä rakenteita, korjaamalla paikallisia kosteusvaurioita, asentamalla luokkakohtaisia ilmanvaihtokoneita, ummistamalla hormoja sekä poistamalla vanhaa tunkkaiselta haisevaa irtaimistoa luokkatiloista.

Koulurakennuksessa teetettiin kesällä 2018 täydentävä sisäilmatekninen tutkimus, jonka avulla haluttiin varmistaa aiemmin tehtyjen tutkimusten ja korjausten riittävyys. Tutkimuksen teki Vahanen Rakennusfyysikka Oy, joka ei ollut aiemmin tutkinut rakennusta. Tutkimuksen mukaan korjaukset ja aiemmat tutkimukset ovat olleet riittäviä, eikä luokkatiloista ole löytynyt mitään, mikä estäisi niiden käytön.

Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut (31.5.2017 saakka ympäristökeskus) on vuosina 2013-2018 varmistanut koulurakennuksen terveellisyyttä käsittelemällä toiminnanharjoittajan tekemiä terveydensuojelulain 13 §:n mukaisia ilmoituksia (päätökset 11.12.2013 ja 26.5.2015), tekemällä terveysvalvonnan tarkastuksia (tarkastuskäynnit 6.11.2013 ja 21.11.2014) sekä seuraamalla tutkimustuloksia ja korjauksia aktiivisesti kaupungin sisäilmaryhmän ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sisäilmaryhmän kautta sekä kiinteistönomistajan lähettämien tiedotteiden ja tutkimusraporttien perusteella.

Kysymys 2.

Miten Helsingin kaupunki on tutkinut ja korjannut kyseisen kiinteistön epäiltyjä sisäilmaongelmia?

Vastaus

Helsingin kaupungilla on vakiintunut toimintamalli rakennusten sisäilmaongelmien selvittämiseksi. Ongelmien ratkaisemiseksi tehdään moniammatillista yhteistyötä. Sisäilmaongelmien selvittämisen eteneminen



7.3.2019

## **Rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö**

---

on kuvattu muun muassa kaupungin nettisivuilla (<https://www.hel.fi/helsinki/fi/asuminen-ja-ymparisto/tontit/sisailma/sisailmatutkimukset/sisailmaongelman-selvitysprosessi>).

Helsingin kaupunki on selvittänyt Lauttasaaren ala-asteen sisäilmaolosuhteita kaupungin toimintamallin mukaisesti. Selvitykset ja toimenpiteet ovat edenneet suunnitelmallisesti, ja kaikki tarpeellisiksi katsotut toimenpiteet hyvien sisäilmaolosuhteiden varmistamiseksi on tehty.

Vuonna 2013 tehdyissä tutkimuksissa on selvitetty kolmen luokan sisäilman laatua. Tiloissa ei havaittu pintakosteudenilmaisimella kosteutta, eikä aistinvaraisesti todettu kosteusvaurioita tai niihin viittavia merkkejä. Tutkituissa tiloissa ilma oli käyttäjien mukaan koettu tunkkaiseksi ja raskaaksi. Tutkituissa tiloissa oli tuolloin alkuperäinen painovoimainen poistoilmanvaihto. Sisäilman hiilidioksidipitoisuudet nousivat tutkituissa tiloissa korkeiksi, minkä vuoksi suositeltiin ikkunatuuletusta. Lisäksi sisääntulokerroksessa havaittiin tyttöjen pukuhuoneessa olevassa opettajien suihkutilassa kosteusvaurio, joka on korjattu. Iltapäiväkerhon tiloissa (erillinen rakennus) todettiin kemikaalimaista hajua, jonka lähde oli todennäköisesti tiloissa olevat linoleumi-ilmoitustaulut.

Vuosina 2015–2018 tehdyistä tutkimuksista ja korjauksista on annettu kattava selvitys Etelä-Suomen aluehallintovirastolle 3.9.2018. Selvitys on tämän vastauksen liitteenä.

Helsingin kaupunkiympäristön ympäristö- ja lupajaosto toimii Helsingissä kunnan terveydensuojeluviranomaisena, mutta käytännön valvontatyöstä vastaavat ympäristöpalveluiden ympäristöterveysyksikön terveydensuojelutiimin viranhaltijat. Terveydensuojelulain 27 §:n mukaan kunnan terveydensuojeluviranomainen voi velvoittaa sen, jonka vastuulla haitta on, ryhtymään viipymättä tarvittaviin toimenpiteisiin terveyshaitan ja siihen johtaneiden tekijöiden selvittämiseksi, poistamiseksi tai rajoittamiseksi. Tässä tapauksessa ympäristöpalvelut on katsonut, että velvoitetta ei ole 25.11.2014 päivätyn tarkastuskertomuksen jälkeen ollut tarvetta asettaa, sillä kiinteistönomistaja on jo ryhtynyt selvitys- ja korjaustoimenpiteisiin puutteellisen ilmanvaihdon sekä kosteus- ja homevaurioiden johdosta.

### Kysymys 3.

Miten Helsingin kaupunki on selvittänyt ja arvioinut mahdollista terveyshaittaa?

### Vastaus



7.3.2019

## **Rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö**

---

Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut on arvioinut mahdollista terveyshaittaa terveydensuojelun valvontasuunnitelman mukaisilla tarkastuksilla 6.11.2013 ja 21.11.2014 (tarkastuskertomukset liitteenä) sekä kiinteistönomistajan teettämien tutkimusten raporttien (mm. Rakenteellinen katselmus ja sisäilmaston laadun mittaus, tutkimusselostus 19.7.2013 ja Korjaustöiden laadunvarmistus, mittausraportti 12.9.2018) sekä kiinteistönomistajan laatimien ja ympäristöpalveluille toimittamien tiedotteiden perusteella (vastaanotettu yhteensä 26 koulun tutkimuksia ja korjauksia koskevaa tiedotetta ajalla 30.3.2015-21.12.2018).

Ympäristöpalvelut ei ole tehnyt vuoden 2014 jälkeen uutta tarkastusta terveyshaitan arvioimiseksi, vaikka sisäilmaongelmista on ilmoitettu oppilaiden huoltajien taholta vuonna 2017, sillä kiinteistönomistajalla on ollut meneillään toimenpiteitä kiinteistön kunnan tutkimiseksi ja korjaamiseksi, eikä ympäristöpalveluiden mahdollinen pääasiassa aistinvaraisiin havaintoihin perustuva tarkastus olisi tuonut lisäarvoa asiaan.

### Kysymys 4.

Miten Helsingin kaupunki on tehnyt yhteistyötä asiassa (ja millaista) eri toimijoiden ja viranomaisten (mukaan lukien työturvallisuusviranomaiset) kanssa sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden avulla?

### Vastaus

Kiinteistöviraston tilakeskuksen ja opetusviraston sekä sittemmin kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan edustajat ovat tehneet yhteistyötä Lauttasaaren ala-asteen Myllykallion koulurakennukseen liittyneiden ongelmien ratkaisemiseksi kaupungin olemassa olevien prosessien mukaisesti. Kaupungilla on toimintamalli sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi. Mallissa on kuvattu ratkaisuprosessin eteneminen tilanteissa, joissa epäillään sisäilmahaittaa, sekä prosessin osapuolet. Prosessissa ovat mukana muun muassa tilojen käyttäjät (tilahallinto ja työsuojelu), tilojen omistaja, työterveyshuolto ja kouluterveydenhuolto. Tarvittaessa käytetään ulkopuolisia asiantuntijoita. Myllykallion koulurakennuksen osalta on toimittu kyseisen prosessin mukaisesti.

Osana edellä mainittua toimintamallia koulurakennuksen kuntoa ja sisäilmatilannetta on käsitelty muun muassa opetusviraston ja sittemmin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sisäilmaryhmän kokouksissa. Moniammatillinen ryhmä kokoontuu noin kymmenen kertaa vuodessa ja huolehtii omalta osaltaan, että sovitut toimenpiteet etenevät ja että tarvittaessa reagoidaan muuttuviin tilanteisiin mahdollisen uuden tiedon pohjalta. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sisäilmaryhmään kuuluvat toimialan oman tilahallinnon ja työsuojelun edustajien lisäksi kiin-



7.3.2019

## **Rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö**

---

teistön omistajan, työterveyshuollon, kouluterveydenhuollon sekä terveydensuojelun edustajat.

Kaupunki teettää rakennusten kuntotutkimukset ulkopuolisilla tutkimuskonsulteilla. Omien sisäilma-asiantuntijoiden lisäksi kaupunki on käyttänyt Myllykallion koulun tutkimuksissa ulkopuolisia asiantuntijoita.

Ympäristöpalvelut on tehnyt yhteistyötä eri toimijoiden kanssa mm. osallistumalla moniammatillisiin sisäilmaryhmiin sekä kutsumalla tarkastuksilleen muita toimijoita. Ympäristöpalveluiden tekemälle tarkastukselle 6.11.2013 on osallistunut rehtori, johtava arkkitehti, kouluisäntä ja työsuojelupäällikkö sekä 21.11.2014 tehdyille tarkastukselle on osallistunut rehtori, tekninen isännöitsijä, kouluisäntä ja oppisopimusharjoittelija.

Ympäristöpalvelut on myös saanut tiedoksi vuonna 2017 kiinteistönomistajan ja oppilaiden huoltajien välistä sähköpostiviestintää, jossa on käsitelty tutkimuksia ja korjauksia (esitetty kysymyksiä huoltajien toimesta ja annettu vastauksia kiinteistönomistajan toimesta).

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun näkökulmasta toimenpiteitä on tehty paljon. Tutkimuskonsulteilta, sisäilma-asiantuntijoilta, työterveyshuollolta ja kouluterveydenhuollolta saatujen tietojen perusteella työskentelyä on työsuojelun mielestä voitu jatkaa kyseissä tiloissa.

### Kysymys 5.

Miten Helsingin kaupunki on selvittänyt kyseisen kiinteistön käyttäjien oireita ja välittänyt oireilusta käytössä ollutta tietoa eri hallintokuntien välillä?

### Vastaus

Kaupungin sisäilma-asiantuntija on katselmusten ja selvitysten yhteydessä kuullut käyttäjien näkemystä oireilutilanteesta. Asiasta on keskusteltu myös aiemmin opetusviraston sisäilmaryhmässä ja nykyisin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sisäilmaryhmässä (ks. edellinen vastaus).

Kaupungin toimintamallin mukaan kouluterveydenhoitaja täyttää ja lähettää terveydellisten olojen valvonta -lomakkeen kouluterveydenhuollon hallintoon ja koulun rehtorille, mikäli hän havaitsee terveystriskejä koululla. Lauttasaaren ala-asteen terveydenhoitaja on ilmoittanut havaitusta oireilusta koulun rehtorille terveydellisten olojen valvontalomakkeella kouluterveydenhuollon ohjeiden mukaisesti. Sisäilmaan liittyviä



7.3.2019

## **Rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö**

---

ilmoituksia on tehty vuonna 2014 yksi (1) kpl, vuonna 2017 kaksi (2) kpl, vuonna 2018 seitsemän (7) kpl ja vuonna 2019 yksi (1) kpl. Tiedot oppilaiden oireilusta on toimitettu kasvatuksen ja koulutuksen sisäilmaryhmälle.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos on tehnyt kaikissa Helsingin kouluissa oppilaiden sisäilmakyselyn osana THL:n, Helsingin kaupungin ja Helsingin yliopiston laajempaa hanketta. Kysely toteutettiin Lauttasaaren ala-asteella vuonna 2016. Kyselyyn vastasivat sekä oppilaat että vanhemmat. Oppilaiden vastausten perusteella sisäilmaongelmat eivät nousseet merkittävästi esille Lauttasaaren ala-asteella. Oppilaiden vanhempien huolestuneisuus oli tutkimuksessa erityisen yleistä, mutta vanhempien vastausprosentti oli kyselyssä matala (36). Kaupunki on tiedottanut kyselyn tuloksista oppilaiden vanhempia tiedotteella.

Lisäksi Työterveyslaitos toteutti huhtikuussa 2018 kaikissa Helsingin peruskouluissa henkilökunnan sisäilmastokyselyn. Lauttasaaren ala-asteen koulu kuului niiden 20 koulun joukkoon, joissa olosuhdehaittoja ja oireilua raportoitiin keskimäärin enemmän kuin muissa helsinkiläisissä kouluissa. Kyselyyn vastasi koulusta 52 henkilöä, joten vastausprosentti oli 81.

Työntekijöiden oireilusta tiedot kokoaa työterveyshuolto, joka toimittaa ne kasvatuksen ja koulutuksen sisäilmaryhmälle. Ennen vuotta 2018 koettu oireilu ei ole työterveyshuollon mukaan ollut tavanomaisesta poikkeavaa.

Ympäristöpalveluiden näkemyksen mukaan oppilaiden oireilutilanteen tietojen kerääminen kuuluu pääasiassa kouluterveydenhuoltoon ja henkilökunnan työterveyshuoltoon, ei terveydensuojeluviranomaiselle. Mikäli oireilutietoja kuitenkin ilmoitetaan terveydensuojeluviranomaiselle, ohjataan ilmoittaja ottamaan yhteyttä terveydenhuoltoon.

### **Kysymys 6.**

Miten Helsingin kaupunki on ollut yhteistyössä asian selvittämisessä henkilöstön ja oppilaiden sekä heidän vanhempiensa kanssa?

### **Vastaus**

Kaupunki on järjestänyt Lauttasaaren ala-asteen henkilökunnalle ja vanhemmille useita tilaisuuksia Myllykallion koulurakennuksen sisäilmatilanteesta:

1. Henkilökunnan tiedotustilaisuus 19.10.2015
2. Palautetilaisuus henkilökunnalle 17.11.2015



7.3.2019

## **Rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö**

---

3. Koulun johtokunnan tapaaminen 23.11.2015
4. Vanhempien tiedotustilaisuus 27.10.2015
5. Vanhempien tiedotustilaisuus 16.5.2017
6. Henkilökunnan tiedotustilaisuus 20.4.2018
7. Tapaaminen yhden opettajan ja yhden vanhemman kanssa 3.5.2018
8. Avoin keskustelutilaisuus henkilökunnalle 3.5.2018 (kukaan henkilökunnasta ei tullut esittämään kysymyksiä, sisäilma-asiantuntija paikalla 1 h)
9. Johtoryhmän tapaaminen 3.5.2018
10. Vanhempien tiedotustilaisuus 3.5.2018
11. Yksilötapaamiset 4 opettajan kanssa (1 joutui perumaan sairastumisen vuoksi) 28.1.2019

Lauttasaaren ala-asteen verkkosivuille on koottu keväällä 2018 tietoa sisäilmatilanteesta. Sivuille on viety tutkimusraportteja ja tiedotteita. Tiedot löytyvät osoitteesta <https://www.hel.fi/peruskoulut/fi/koulut/lauttasaaren-ala-aste/meidan-koulu/tietoa-koulurakennuksesta/>.

Lauttasaaren ala-asteen oppilaiden vanhemmilta ja opettajilta on tullut sähköpostitse, kirjaamon sekä kaupungin palautejärjestelmän kautta vuosina 2016–2018 kymmeniä tietopyyntöjä, joissa on yleensä ollut useita eri kysymyksiä tutkimuksista ja korjauksista. Kaupungin eri asiantuntijat ovat pyrkinet vastaamaan yhteydenottoihin ja kysymyksiin kahden viikon kuluessa. Poikkeuksena on ollut Lauttasaaren ala-asteen vanhempainyhdistyksen keväällä 2018 lähettämä laaja tietopyyntö, joka koski kaikkia vuosina 2000–2018 tehtyjä tutkimuksia, korjauksia, suunnitelmia, laskuja yms.

Kaupungin eri hallintokuntien edustajat olivat usean henkilön voimin paikalla myös 1.6.2018, jolloin huoltajat järjestivät mielenosoituksen koululla. Kaupungin edustajat vastasivat kyseisessä tilaisuudessa mielenosoittajien esittämiin kysymyksiin.

Ympäristöpalvelut on tehnyt yhteistyötä oppilaiden vanhempien kanssa silloin, kun oppilaiden huoltajat ovat olleet yhteydessä ympäristöpalveluihin. Kolme yksityishenkilöä on kysynyt ympäristökeskukselta neuvoja vuonna 2017 mm. kuntokartoituksen perusteella tehtävistä johtopäätöksistä ja opetustilojen käyttökelpoisuudesta. Tarkempi sisältö yksityishenkilöille annetuista vastauksista on esitetty liitteenä olevassa ympäristöpalveluiden vastineessa (21.2.2019).

Lisäksi ympäristöpalvelut vastaanotti 17.4.2018 vanhempainyhdistyksen hallituksen, Lauttasaari-Seuran, muutaman koulun johtokunnan jäsenen ja muutaman kaupungin valtuutetun vetoomuskirjeen koulun korjaamisen ym. toimenpiteiden puolesta ja osallistui omalta osaltaan kiin-



7.3.2019

## **Rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö**

---

teistönomistajan tiedotteen 31.5.2018 laatimiseen. Muita sisäilmaongelmia koskevia yksityishenkilöiden tai yhteisöjen yhteydenottoja ei ole tullut ympäristöpalveluihin vuosina 2013-2018.

### Kysymys 7.

Miten Helsingin kaupunki on tiedottanut asioista ja viestittänyt niistä kiinteistön käyttäjille?

### Vastaus

Helsingin kaupungilla on toimintamalli sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi ja vakiintuneet viestintäkäytännöt tilanteissa, joissa ryhdytään tutkimuksiin tiloissa koetun, sisäilmaan mahdollisesti liittyvän oireilun takia. Tällöin tiedotetaan sisäilmatutkimusten alkaessa, tutkimustulosten valmistuttua sekä korjauksiin ryhdyttäessä. Tiedotusvastuu on kaupunkiympäristön toimialalla, joka lähettää kaupungin palvelurakennusten käyttäjille vuosittain noin 300 tilojen kuntoa, tutkimuksia ja korjauksia koskevaa tiedotetta. Lisäksi sisäilmatiimi järjestää vuodessa useita sisäilmaan liittyviä tiedotustilaisuuksia muun muassa kouluissa ja päiväkodeissa sekä vastaa viikoittain kuntalaisten lähettämiin kaupungin tiloja koskeviin tieto- ja asiakirjapyyntöihin. Tutkimustulokset käydään pääsääntöisesti aina läpi koulujen rehtoreiden ja päiväkotien johtajien kanssa.

Myllykallion koulun osalta tiedottaminen on ollut poikkeuksellisen runsasta verrattuna muihin kaupungin tiloihin. Kirjallisia asiakastiedotteita on lähetetty 2015–2018 yhteensä 26 kappaletta. Kaikissa kaupungin lähettämässä tiedotteissa on ollut lisätietojen antajien yhteystiedot.

Kirjallisten tiedotteiden lisäksi on järjestetty useita tilaisuuksia sekä henkilökunnalle että oppilaiden vanhemmille. Näissä tilaisuuksissa useat eri asiantuntijat ovat olleet kertomassa Myllykallion koulurakennuksessa tehdyistä tutkimuksista ja korjauksista ja samalla vastanneet heille esitettyihin kysymyksiin. Lisäksi on pidetty useita pienimuotoisia palavereja asiaan liittyen asianosaisten kanssa.

Ympäristöpalveluilla ei ole ollut tiedotusta sisäilma-asioista, vaan tiedotusvastuu on ollut kiinteistönomistajalla. Yhteen kiinteistönomistajan tiedotteeseen 31.5.2018 on toimitettu ympäristöpalveluiden näkemystä koskeva tekstiosio.

Vuosina 2013-2018 ympäristöpalvelut on kuitenkin tiedottanut omasta toiminnastaan ja tekemistään havainnoistaan lähettämällä tarkastuskertomukset koulun, toiminnanharjoittajan ja kiinteistönomistajan lisäksi tiedoksi kouluterveydenhuoltoon, kiinteistön huollosta vastaavalle tahol-





7.3.2019

## **Rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö**

---

le ja rakennusvalvontavirastoon. Lisäksi terveydensuojelulain perusteella tehdyt päätökset on toimitettu toiminnanharjoittajan lisäksi tiedoksi kiinteistönomistajalle, pelastuslaitokselle ja rakennusvalvontaviranomaiselle.

Terveydensuojeluviranomaisen asiakirjat ovat pääasiallisesti julkisia, joten kuntalaisilla on ollut mahdollisuus tutustua niihin.

### Kysymys 8.

Millainen sisäilmatilanne asianomaisessa kiinteistössä tällä hetkellä on ja miten opiskeluympäristön turvallisuus on tällä hetkellä varmistettu?

### Vastaus

Tehtyjen selvitysten ja korjausten perusteella koulussa on turvallista olla perusparannukseen asti.

Koulun sisäilmatilannetta seurataan säännöllisesti. Koululla on kokoontunut seurantaryhmä, jonka palaveriin helmikuussa 2019 osallistuivat rehtori, kouluterveydenhuollon ja työterveyshuollon edustajat, sisäilmasiantuntija, isännöitsijä, työsuojeluvaltuutettu ja työsuojelupäällikkö. Mikäli sisäilmatilanteesta havaitaan muutoksia ja kiinteistössä tarvitaan korjaustoimenpiteitä, tehdään tarvittavat toimenpiteet viipymättä.

Ympäristöpalvelut katsoo, että sisäilmatilanteen selvittäminen ja terveellisten olosuhteiden järjestäminen ovat kiinteistön omistajan ja toiminnanharjoittajan vastuulla. Viimeisimmän ympäristöpalveluille toimitetun kiinteistönomistajan laatiman tiedotteen (21.12.2018) mukaan muun muassa luokkahuoneissa tehdyssä katselmuksessa sisäilman laatu todettiin tavanomaiseksi, eikä katselmuksessa todettu asumisterveysperusteisia jatkotutkimustarpeita, lattioiden eristetilassa ei todettu kohonnutta suhteellista kosteutta ja sisäilman laadun parantamiseksi koko koulurakennuksessa on tehty tehostettu siivous.

### Kysymys 9.

Onko kaupunki kieltänyt opettajia kertomasta oppilaiden huoltajille sisäilmaongelmista ja omista terveystiedoistaan, ja jos on, mihin tämä kiello on perustunut?

### Vastaus

Kaupunkiympäristön toimialan edustajat eivät ole kieltäneet opettajia kertomasta koulun sisäilmatilanteesta oppilaiden vanhemmille. Myöskään kasvatuksen ja koulutuksen toimialan edustajat eivät ole kieltäneet opettajia kertomasta oppilaiden huoltajille sisäilmaongelmista ja



## **Rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö**

---

opettajien omista terveystiedoista. Rehtori on muistuttanut sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi laaditusta kaupungin toimintamallista, jota on käsitelty henkilöstön sisäilmatilaisuuksissa. Toimintamallin mukaan viestinnän vastuutahot ovat Tilakeskus (nykyisin kaupunkiympäristön toimiala), joka vastaa kiinteistöjen tutkimiseen ja korjaamiseen liittyvän tiedon tuottamisesta, sekä kohteen esimies, joka tiedottaa henkilökunnalleen ja asiakkailleen sisäilma-ongelman selvitysprosessista sen eri vaiheissa.

Ympäristöpalvelut ei ole kieltänyt opettajia kertomasta oppilaiden huoltajille sisäilmaongelmista ja omista terveystiedoistaan. Omalta osaltaan ympäristöpalvelut on pyrkinyt avoimesti vastaamaan ympäristöpalveluille esitettyihin kysymyksiin. Terveysturvallisuuden varmistamiseksi ja ympäristöpalveluille toimitetut asiakirjat ovat pääasiassa julkisia ja kuntalaisten saatavissa.

### Yhteenveto

Kuten edellä olevasta ilmenee, on Helsingin kaupunki käsitellyt Myllykallion koulurakennuksen sisäilma-asioita vastuullisesti sekä huolehtinut asian riittävästä tiedottamisesta asianmukaisesti.

### Lisätiedot

Anna Saarinen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 33196  
anna.saarinen(a)hel.fi

### Rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö

Sari Hilden  
rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö

### Liitteet

- 1 [Etelä-Suomen aluehallintovirastolle 3.9.2018 annettu selvitys](#)
- 2 [Rakennetekninen katselmus ja sisäilmaston laadun mittaus HKR-Rakennuttaja raportti 19.7](#)
- 3 [Sisäilmatutkimus WSP Finland Oy raportti 9.9.2015](#)
- 4 [Täydentävät sisäilmatekniset selvitykset, Vahanan Rakennusfysiikka Oy, raportti 7.8](#)
- 5 [Käyttäjätiedotteet 2013-2018](#)
- 6 [Helsingin toimintamalli sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi](#)
- 7 [Salassa pidettävä \(JulKL 24 § 1 mom 3 k., JulKL 24 § 1 mom 25 k.\)](#)
- 8 [Ympäristöpalveluiden vastine eduskunnan oikeusasiamiehelle](#)